

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਜੇਵੰਦ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ,- ਜਵਾਬਦੇਹ।

1948 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ, 284।

ਕਸਟਮ—ਪੰਜਾਬ—ਤੇਹਫਾ—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਤੇਹਫਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1865, 1914 ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤੇਹਫੇ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ 60 ਕਨਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਕਨਾਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੇਹਫਾ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀ ਰਾਮ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 12 ਮਾਰਚ 1948 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਦੂਸਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਮਿਤੀ 11 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਐਸ.ਐਲ. ਪੁਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇ.ਐਲ. ਭਾਟੀਆ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮੁਰਾਦਪੁਰ ਦੇ ਮੱਲੀ ਜਾਟ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਰੀਬ 4 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਗੁਰੇ ਅਤੇ ਗੌਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਜੇ ਦਾਨੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ ਲਿਆਇਆ। ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ-ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ, ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰੂੜ ਸਿੰਘ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 52, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਸੱਚਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ 1865, 1914 ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 4 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 60 ਕਨਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਸੰਨ 1865 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ, ਐਕਸ. ਪੰਨਾ 1, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੱਲੀਆਂ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੰਬਰ 3 ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਨ, ਉਸਦੀ ਧੀ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। “ਅਤੇ ਉਹ, ਵਾਰਸ, ਅਜੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।” ਤੋਹਫ਼ਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਲ 1865 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8 ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਵਾਬਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕੁਝ ਹਿੰਦੂ ਜਾਟ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਰ ਹੈਨਰੀ ਕ੍ਰੋਕ ਦੇ 1914 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਏਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 113 ਦਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 117 ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਾਜ ਵਜੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। . ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 113 ਅਤੇ. 117 ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਸਵਾਲ 113. ਕੀ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਾਜ (ਜਹੇਜ਼) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ (1) ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ (2) ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

A. ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਗੈਰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਚੱਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ, ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ 20ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ - ਮੁਗਲਾਂ - ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵੈਧ ਹਨ।

ਸਵਾਲ 117. ਕੀ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਹਿੱਸਾ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ, ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ (1) ਪੁੱਤਰ ਹਨ, (2) ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ

ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੱਸੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

A. ਜਵਾਬ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ 113 ਤੋਂ 116 ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 118 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਵੰਧ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਤੋਹਫ਼ਾ ਗੈਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਇ-ਅਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 112 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਧੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।” ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਅੰਤਿਕਾ 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਕਾ 2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਿਕਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1940 ਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਇੰਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ

ਵਿਚ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਈ.ਪੀ. 209 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 1865 ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਜਾਂ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਤਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1865 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1914 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 117 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ 20ਵੇਂ ਤੋਂ ਦਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਹੀ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ, ਜੋ ਕਿ 1940 ਦਾ ਹੈ, ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 1894 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਾਕਮ ਖਾਨ (1) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮੰਡ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸੀ। ਕਸਟਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਪਰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਖੈਰ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੀ ਰੀਤ ਨੂੰ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਵਿਚ, (2), ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਜਨਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮਨੂਜ਼ਈ ਪਠਾਣ ਸਨ। ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਹ ਆਮ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਪਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਉਸਦੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਅਤੇ ਜਾਮਨੀ ਦੇ ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾ (3) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਗਮਨ ਜਾਟਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਇੱਕ ਬੇਅੋਲਾਦ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧੀ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ। ਚੈਟਰਜੀ, ਜੇ., ਪੀ. 466 ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਧੀ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਅੋਲਾਦ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਦਰਜ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਅਗਲੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੈਰ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਰੀਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ

ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੰਬਰ 140, ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ, 1894 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੰਦਰਾਜ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮੰਡ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਨੇ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜੈ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਸੰਤੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਅੋਲਾਦ ਮਰਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਧੀ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਾਨੀ ਜੱਦੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 1865 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੀ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ, ਜੇਕਰ ਤਿੰਨੋਂ ਨਹੀਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੁਆਰਾ ਇਮਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 52 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੀਤ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 112 ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੰਨਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ

ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 1914 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਸਟਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਇਹ *ਕਮਨ ਬਨਾਮ ਗਰਫ਼ੂਰ ਅਲੀ (1)* ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਕ ਰੀਤ ਜੋ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ 1894 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਰੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਛੇ ਜੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ 4 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲ 1940 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 112 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੀਤ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਾਂਗਾ। ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰੇ ਪਰ ਮੈਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੁਮਾਰੀ ਰਾਜ
ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰ